

БОЖЕСТВЕНА
ДИТУРГИЈА
НА СВЕТИОТ ОТЕЦ НАШ
ЈОВАН ЗАТОУСТ

Ѓаконот: Благослови, Владико.

Свештеникот: Благословено е Царството на Отца и Сина и Светиот Дух, сега и секогаш и во вековите на вековите.

Народот: Ѓмин.

Ѓаконот ја говори Мирната ектенија, а **Народот** на секое молење одговара: **Господи помилуј.**

Во мир на Господа да се помолиме.

Народот: **Господи помилуј.**

За вишен мир, и спасение на нашите души, на Господа да се помолиме.

Народот: **Господи помилуј.**

За мир на целиот свет, за благосостојба на светите Божји Цркви, и соединување на сите, на Господа да се помолиме.

Народот: **Господи помилуј.**

За овој свет храм, и за оние кои со вера, побожност, и страв Божји влегуваат во него, на Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилуј.

За Архиепископот (или: Митрополитот, или: Епископот) наш (името), чесното презвитерство, во Христа законството, за сиот клир, и Народот Божји, на Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилуј.

За благоверниот Народ наш, и за христољубивата војска, на Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилуј.

За да совојува и покори под нозете негови секаков непријател и противник, на Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилуј.

За овој град (или: ова село, или: оваа света обител), за секој град, земја, и за оние кои со вера живеат во нив, на Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилуј.

За благорастворување на воздухот, изобилие на плодови земни, и времиња мирни, на Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилуј.

За оние кои пловат, патуваат, боледуваат, страдаат, за заробените, и за нивното спасение, на Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилуј.

За да не избави од секаква скрб, гнев, опасност, и нужда, на Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилуј.

Заштита, спаси, помилувај и сочувај не Боже со Твојата благодат.

Народот: Господи помилуј.

Спомнувајќи ја Пресветата, пречиста, преблагословена, славна Владичица наша, Богородица и секогашдјева Марија, со сите Светители, самите себе и едни на другите, и сиот наш живот на Христа Бога да го предадеме.

Народот: Тебје Господи.

Возглас:

Зашто Тебе Ти прилега секоја слава, чест, и поклонение, на Отца, и Сина, и Светиот Дух, сега и секогаш, и во вековите на вековите.

Народот: Амин.

Народот го пее првиот Антифон со пратечките стихови: **Молитвами Богородици, Спасе, спаси нас, или го пее од типичните 102-от псалм.**

Псалм 102

Благослови, душе моја, Господа, благословен јеси, Господи.

Благослови, душе моја, Господа, и всја внатрешна моја, имја свјатоје Јего.

Благослови, душе моја, Господа, и не забивај всјех

воздајаниј Јего.

Очиштајүштаго всја беззаконија твоја, исцјѣљајүштаго всја недуги твоја.

Избављајүштаго от истлјенија живот твој, вјенчајүштаго тја милостијү и штедротами.

Исполњајүштаго во благих желаније твоје, обнови тсја јако орља јүност твоја.

Твори ја милостини Господ, и сүдбү всјем обидимим.

Сказа пүти Своја Мојсеови, синовом Израилевим хотјенија своја.

штедар и милостив Господ, долготерпјелив и многомилостив.

Не до конца прогњевае тсја, ниже во вјек враждүет.

Не по беззаконијем нашим сотворил јест нам, ниже по грјехом нашим воздал јест нам.

Јако по висотје небесњеј от земли, үтвердил јест Господ милост Своју на бојаштихсја Јего.

Јелико отстојат востоци от запад, үдалил јест од нас беззаконија наша.

Јакоже штедрит отец сини, үштедри Господ бојаштихсја Јего.

Јако Тој позна созданије наше, помјанү јако перст јесми.

Человјек јако трава дније јего, јако цвјет селниј тако оцвјетет.

Јако дүх проиде в нем, и не бүдет, и не познает ктому мјеста своего.

Милост же Господња от вјека и до вјека на бојаш-

тихѣ Јего.

И правда Јего на синјех синов хранаштих завјет Јего, и помњаштих заповједи Јего творити ја.

Господ на небеси ѹготова престол Свој, и царство Јего всјѣми овладаѣт.

Благословите Господа, вси ангели Јего, силниј крјѣпостиј, творјаштиј слово Јего, ѹслишати глас словес Јего.

Благословите Господа, всја сили Јего, слѹги Јего, творјаштиј вољѹ Јего.

Благословите Господа, всја дјѣла Јего, на всјаком мјѣстјѣ владичѣства Јего, благослови, дѹше моја, Господа.

Слава Отцу и Сину и Свјатому Дѹху, и ниње и присно и во вјѣк и вјѣков. Амин.

Благослови, дѹше моја, Господа, и всја внѹтрењаја моја, имја свјатоје Јего.

Благословен јеси, Гоподи.

Ако е Владичин или Богородичен празник, или по-
празненство, или оддание на Владичин или Богороди-
чен празник, се пеат Антифоните, на празникот.

По завршувањето на Антифонот, Ѓаконот говори
Мала ектенија:

Пак и пак во мир на Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилуј.

Заштити, спаси, помилувај и сочувај нѣ Боже
со Твојата благодат.

Народот: Господи помилуј.

Спомнувајќи ја Пресветата, пречиста, преблагословена, славна Владичица наша, Богородица и секогашдјева Марија, со сите Светители, самите себе и едни на другите, и сиот наш живот на Христа Бога да го предадеме.

Народот: Тебје Господи.

Возглас:

Зашто Твоја е власта и Твое е Царството, и силата, и славата на Отца, и Сина, и Светиот Дух, сега и секогаш, и во вековите на вековите.

Народот: Амин.

Во недела или во периодот на Пасхалните денови, Народот го пее вториот Антифон: Спаси ни, Сине Божји, воскресниј из мртвих, појштинја ти Анилуја (а во останатите денови се пее: Спаси ни, Сине Божји, во свјатих дивен си, појшти ја ти Анилуја.), или го пее од типичните 145-от псалм.

Глава Отцу и Сину и Свјатому Духу:

ПСАЛМ 145

Хвали душе моја, Господа.

Восхваљу Господа в животје мојем, поју Богу мојему дондеже јесам.

Не надјетесја на књази, на сини челољеческија, в нижуе њест спасенија.

Изидет дух него, и возвратитесја в земљу своју, в тој ден погивнут всја помишљенија него.

Блажен, јемуже Бог Јакова помоштник јего,
упованије јего, на Господа Бога својего.

Сотворшаго небо и земљу, море, и всја, јаже в них,
храњаштаго истину во вјек.

Творјаштаго суд обидимим, дајуштаго пишту
алчүштим. Господ рјешит окованија,

Господ үмүдрјајет сљепци. Господ возводит
низверженија, Господ љубит праведники.

Господ хранит пришелци, сира и вдовү примет; и
пүт грјешних погүбит.

Воцарисја Господ во вјек, Бог твој, Сионе, в род и
род.

И ниње и присно и во вјек и вјеков. Амин.

Јединородниј Сине, и Слове Божиј, безсмертен
Сиј, и изволивјј спасенија нашего ради воплотитисја од
Свјатија Богородици, и Приснодјеви Марии, непреложно
вочеловјечивјсја, распнијсја же Христе Боже,
смертијү смерт поправиј, једин сиј Свјатија Тројици,
спрослављаемјј Отцу и Свјатому Дүхү, спаси нас.

Ѓаконот доаѓа на вообичаеното место и говори
Мала ектенија:

Пак и пак во мир на Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилүј.

Заштити, спаси, помилувај и сочувај нё Боже
со Твојата благодат.

Народот: Господи помилуј.

Спомнувајќи ја Пресветата, пречиста, преблагословена, славна Владичица наша, Богородица и секогашдјева Марија, со сите Светители, самите себе и едни на другите, и сиот наш живот на Христа Бога да го предадеме.

Народот: Тебје Господи.

Возглас:

Зашто Си добар и човекољубив Бог, и Тебе слава Ти вознесуваме, на Отца, и Сина, и Светиот Дух, сега и секогаш, и во вековите на вековите.

Народот: Ѓмин.

Се пее третиот Антифон или Блаженствата.

Блажени ништиј дүхом, јако тјех јест царство небесноје.

Блажени плачуштиј, јако тиј үтјешатсја.

Блажени кротциј, јако тиј насљедјат земљу.

Блажени алчуштиј и жаждуштиј правди, јако тиј наситјатсја.

На 8 стихови

Блажени милостивиј, јако тиј помиловани бүдүт.

Блажени чистиј сердцем, јако тиј Бога үзрјат.

На 6 стихови

Блажени миротворци, јако тиј синове Божиј нарекутсја.

Блажени изгнани правди ради, јако тјех јест царство небесноје.

На 4 стихови

Блажени јесте, јегда поносјат вам, и ижденут, и рекут всјак зол глагол на ви лжүште мене ради.

Радүјтесја и веселитесја, јако мзда ваша многа на небесјех.

Слава Отцу и Синү и Свјатому Дүхү

И ниње и присно, и во вјеки вјеков. Амин.

Во парохиските храмови има обичај наместо третиот Антифон или Блаженствата, во недела да се пее воскресниот отпустителен тропар, а во обичните денови, отпустителниот тропар на светителот на денот. За време на пеењето на последниот тропар од Антифонот или богородичниот на Блаженставата, се извршува Малиот вход.

Ѓаконот: Премудрост, исправете се!

Народот во недела: Пријдите, поклонимсја и припадем ко Христу, Спаси ни, Сине Божиј, воскресиј из мртвих, појүштија ти: Алииүја.

А во другите денови: Пријдите, поклонимсја и припадем ко Христу, Спаси ни, Сине Божиј, во свјатих дивен сиј, појүштија ти: Алииүја.

На Владичините празници се пее карактеристично Входно. По завршувањето на входната песна се пеат тропарите и кондаците.

Последниот кондак го пеат свештенослужителите од олтарот, а откако тој се испее Ѓаконот говори:

На Господа да се помолиме!

Народот: Господи помилуј.

Свештеникот: Зашто Свет Си Боже наш и Тебе слава ти вознесуваме, на Отца, и Сина, и Светиот Дух, сега и секогаш,

Ѓаконот: и во вековите на вековите.

Народот: **Амин. Свјатиј Боже, Свјатиј Крепкиј, Свјатиј Безсмртниј, помилуј нас. (3 пати). По Слава и ниње... Свјатиј Безсмртниј, помилуј нас, Ѓаконот возгласува:** Сила, а Народот уште еднаш пее: **Свјатиј Боже... Во некои празнични денови наместо: Свјатиј Боже... се пее: Јелици во Христа крестистесја во Христа облекостесја. Амилија. (3 пати), или: Кресту Твојему поклањајемсја, Владико, и свјатоје воскресеније Твоје славим. (3 пати)**

Кога Божествената Литургија ја служи Епископ, по: **Амин, Народот пее 2 пати: Свјатиј Боже, или она што се пее наместо тоа, потоа, свештенослужителите во олтарот го пеат еднаш истото. Потоа еднаш пее Народот, па уште еднаш свештенослужителите во олтарот. Народот: Слава и ниње... Свјатиј Безсмртниј, помилуј нас, или она што се пее наместо тоа.**

Потоа, свештенослужителите во олтарот пеат: **Свјатиј Боже, или она што се пее наместо тоа,**

а Епископот говори: Господи, Господи, погледни

од небото и види, и посети го ова лозје, и утврди го, зашто го насади Твојата десница.

Народот: Ис пола ети Деспота.

Свештенослужителите во олтарот: **Свјатиј Крепкиј,** или она што се пее наместо тоа,

а Епископот повторно: Господи, Господи, погледни од небото и види...

Народот: Ис пола ети Деспота.

Свештенослужителите во олтарот: **Свјатиј Безсмртниј,** или она што се пее наместо тоа,

а Епископот по трет пат: Господи, Господи, погледни од небото и види...

Народот: Ис пола ети Деспота.

Свештенослужителите во олтарот: **Помилуј нас,** или она што се пее наместо тоа.

Ѓаконот возгласува: **Сила,** а Народот уште еднаш пее: **Свјатиј Боже...** или она што се пее наместо тоа.

Кога Божествената Литургија ја служи Епископ, по завршувањето на Трисветата песна се пеат многулетствија.

Ѓаконот од дверите возгласува: **Господи спаси благочестивија.**

Свештенослужителите од олтарот пеат: **Господи спаси благочестивија.**

Ѓаконот повторно возгласува: **Господи спаси
благочестивија.**

Народот одговара: **Господи спаси благочестивија.**

Ѓаконот по трет пат возгласува: **Господи спаси
благочестивија.**

Народот повторно одговара: **Господи спаси
благочестивија.**

Потоа Ѓаконот возгласува исто така од дверите: **И
услиши ни.**

Свештенослужителите од олтарот пеат: **И услиши
ни.**

Потоа Ѓаконот од амвонот произнесува прво
многулетствие за Архиепископот, а потоа за Епископ-
пот, односно Епископите кои литургисуваат: (Име-
то) **Блажењејшемү, (или: Високопреосвјаштењејшемү,
или: Преосвјаштењејшемү) и богопроизведенемү
Архиепископү (или: Митрополитү, или: Епископү),
свјатјјешија Архиепископии (или: Митрополни, или:
Епископии) (името), нам же, отцү и пастироначалникү,
(или: свјаштеночалникү), многја лета.**

Народот со пеење го повторува многулетствието
за Архиепископот, а за Епископот кој началствува со
Литургијата и Епископот домаќин, многулетствие прво
пеат свештенослужителите во олтарот, а потоа народот
уште два пати. Доколку со Литургијата началствува Ар-
хиепископот, тогаш прво се произнесува многулетствие
за Патријархот.

По завршувањето на многуетствијата, Ѓаконот говори: Да внимаваме.

Свештеникот: Мир на сите.

Народот: **И дүхови твојемү.**

Читачот го говори стихот на Прокименот пред Апостолот.

Ѓаконот: Премудрост.

Читачот го кажува насловот на перикопата од Апостолот.

Ѓаконот: Да внимаваме.

По завршувањето на Апостолот, Свештеникот говори: Мир тебе кој читаше.

Народот пее: **Алилуја.** (3 пати)

Ѓаконот: Премудрост, исправени да го чуеме светото Евангелие.

Свештеникот благословувајќи го Народот, вели: Мир на сите.

Народот: **И дүхови твојемү.**

Ѓаконот: Читање од светото Евангелие според (името).

Народот: **Слава Тебје, Господи, слава Тебје.**

Свештеникот или вториот Ѓакон: Да внимаваме!

По завршувањето на читањето на светото Евангелие, Свештеникот го благословува Ѓаконот велејќи му:

Мир тебе кој благовестеше.

Народот: Слава Тебје, Господи, слава Тебје.

Потоа, Ѓаконот говори ектенија:

Да речеме сите, од сета душа и од сета мисла
наша да речеме.

Народот: Господи помилуј.

Господи, Седржителе, Боже на Отците наши,
Ти се молиме услиши и помилуј.

Народот: Господи помилуј.

Помилуј нè Боже, по големата милост Твоја,
Ти се молиме, услиши и помилуј.

Народот: Господи помилуј. (3 пати)

Уште се молиме, за благоверните и православни
Христијани.

Народот: Господи помилуј. (3 пати)

Уште се молиме, за Архиепископот (или: Митрополитот,
или: Епископот) наш (името).

Народот: Господи помилуј. (3 пати)

Уште се молиме, за браќата наши, свештеници,
свештеномонаси, свештеноѓакони, и монаси, и сите во
Христа браќа наши.

Народот: Господи помилуј. (3 пати)

Уште се молиме, за блажените и секогаш спомнувани
ктитори на овој свет храм (или: оваа света обител), и за сите поранопочинати отци и браќа
наши, кои лежат овде и за православните насекаде.

Народот: Господи помилуј. (3 пати)

Уште се молиме, за милост, живот, мир, здравје, спасение, посетување, простување и отпуштање на гревовите, на слугите Божји, сите благовјерни и православни Христијани, кои живеат и престојуваат во овој град (или: ова село), парохијаните, настојателите и браќата на овој свет храм (или: оваа света обител).

Народот: Господи помилуј. (3 пати)

Уште се молиме, за плодносите и добротелите во овој свет и сечесен храм, за оние кои се трудат, кои пеат, и за присутниот Народ кој очекува од Тебе голема и богата милост.

Народот: Господи помилуј. (3 пати)

Свештеникот: Зашто си милостив и човекољубив Бог, и Тебе слава Ти вознесуваме, на Отца, и Сина, и Светиот Дух, сега и секогаш, и во вековите на вековите.

Народот: Ѓмин.

Ѓаконот произнесува ектенија за катихумените.*

Помолете се катихумени на Господа.

Народот: Господи помилуј.

Верни, за катихумените да се помолиме.

* Катихумени – во црковнословенскиот превод: оглашени, буквално значи прислушници (оние кои се поучуваат слушајќи).

Народот: Господи помилуј.

Господ да ги помилува.

Народот: Господи помилуј.

Да ги поучи со словото на вистината.

Народот: Господи помилуј.

Да им го открие Евангелието на правдата.

Народот: Господи помилуј.

Да ги присоедини во Својата света соборна и апостолска Црква.

Народот: Господи помилуј.

Спаси, помилувај, заштити и сочувај ги Боже, со Твојата благодат.

Народот: Господи помилуј.

Катихумени, главите ваши пред Господа приклонете ги.

Народот: Тевје Господи.

Свештеникот: Та и тие со нас да го слават пречесното и великолепно име Твое, на Отца, и Сина, и Светиот Дух, сега и секогаш, и во вековите на вековите.

Народот: Амин.

Ѓаконот: Сите кои сте катихумени, излезете, катихумени излезете.

Сите кои сте катихумени, излезете, никој од

катихумените [да не остане].

Сите кои сте верни, пак и пак во мир на Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилуј.

Заштита, спаси, помилувај и сочувај нè Боже со Твојата благодат.

Народот: Господи помилуј.

Ѓаконот: Премудрост.

Свештеникот: Зашто Тебе Ти прилега секаква слава, чест и поклонение, на Отца, и Сина, и Светиот Дух, сега и секогаш, и во вековите на вековите.

Народот: Амин.

Ѓаконот: Пак и пак во мир на Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилуј.

Заштита, спаси, помилувај и сочувај нè Боже со Твојата благодат.

Народот: Господи помилуј.

Ѓаконот: Премудрост.

Свештеникот: Како под власта Твоја секогаш чувани, Тебе слава Ти вознесуваме, на Отца, и Сина, и Светиот Дух, сега и секогаш, и во вековите на вековите.

Народот: Амин.

И почнува да ја пее херувимската песна: **Иже** херувими, тајно образјуваште, и животворјаштеј Троице трисвјатјувјесн припјевајуваште, всјакоје нине житејскоје отложим попеченије.

ГОЛЕМ ВХОД

На Големиот вход Ѓаконот со висок глас говори:

Сите вас, да ве спомне Господ Бог во Царството Свое, постојано, сега и секогаш, и во вековите на вековите.

Народот: **Ѓмин.**

Свештеникот на солеата, држејќи го светиот путир, завртен кон Народот ги споменува:

Архиепископот (или: Митрополитот, или: Епископот) наш (името) и сите во Христа браќа наши; Благоверниот Народ наш и христољубивата војска; Оние кои живеат или престојуваат во овој град (или: ова село, или: оваа света обител); Парохијаните, настојателите, помагачите и украсувачите на овој храм, и сите вас кои дојдовте на ова Божествено Тајноводство, да ве спомне Господ Бог во Царството Свое, постојано, сега и секогаш, и во вековите на вековите.

Блажените и секогашспомнувани ктитори, возобновувачите и оние кои подаруваат на овој свет храм, оние кои се бореа и паднаа за верата и татковината и сите упокоени отци и браќа наши со на-

деж на воскресение и живот вечен, да ги спомене Господ Бог во Царството Свое, постојано, сега и секогаш, и во вековите на вековите.

Народот: Амин.

По завршувањето на Големиот вход, народот пее:
Јако да Царја всјех подимем ангелскими невидимо дориносима чинми. Алилџа. Алилџа. Алилџа.

На Велики четврток и на Велика сабота, наместо:
Иже херувими... се пеат други тропари кои се приложени во додатокот.

Гаконот говори ектенија:

Да ја дополниме нашата молитва пред Господа.

Народот: Господи помилџи.

За предложените чесни дарови, на Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилџи.

За овој свет храм и оние кои со вера, побожност и страв Божји влегуваат во него, на Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилџи.

За да нè избави од секаква скрб, гнев, опасност и нужда, на Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилџи.

Заштити, спаси, помилувај и сочувај нè Боже

со Твојата благодат.

Народот: Господи помилуј.

Цел ден, совршен, свет, мирен и безгрешен, од Господа молиме.

Народот: Подај Господи.

Ангел на мирот, верен водител, чувар на нашите души и тела, од Господа молиме.

Народот: Подај Господи.

Простување и отпуштање на нашите гревови и погрешки, од Господа молиме.

Народот: Подај Господи.

Добро и полезно за душите наши и мир во светот, од Господа молиме.

Народот: Подај Господи.

Останатото време од нашиот живот во мир и покајание да го завршиме, од Господа молиме.

Народот: Подај Господи.

Христијански крај на нашиот живот, безболезен, непосрамен, мирен и добар одговор на страшниот Христов суд, молиме.

Народот: Подај Господи.

Спомнувајќи ја Пресветата, пречиста, преблагословена, славна Владичица наша, Богородица и секогашдјева Марија, со сите Светители, самите себе и едни на другите, и сиот наш живот на Хри-

ста Бога да го предадеме.

Народот: Тѣбје Господи.

Свештеникот: По милосрдието на единородниот Твој Син со Кого Си благословен, со свештиот и благ и животворен Твој Дух, сега и секогаш, и во вековите на вековите.

Народот: Амин.

Свештеникот благословувајќи го Народот вели:

Мир на сите.

Народот: И дүхови твојемү.

Ѓаконот: Да се љубиме едни со другите, во едномислие да исповедаме.

Народот: Отца и Сина и Свјатаго Дүха, Тројицу јединосүштнүју и неразделнүју.

Кога сослужуваат повеќе свештенослужители се пее: Возљүблү Тја, Господи, крјепосте моја, Господ үтвержденије моје, и прибјежиште моје, и избавител мој.

Потоа Ѓаконот возгласува: Двери, двери, во премудрост да внимаваме!

Народот го чита Символот на верата:

Верүвам во єдниот Бог Отец, Седжител, Творец на небото и земјата и на сè видливо и невидливо.

И во єдниот Господ Исүс Христос, Син Божји, єдинороден, Кој є роден од Отца пред сите векови,

Светлина од Светлина, Бог вистинит од Бога вистинит,
роден, не створен, едносуштен на Отца, преку Кого сè
видна.

Кoj заради нас лугето и заради нашето спасение
слезе од небесата и се воплоти од Духот Свети и Марија
Дјева и се вочовечи.

Кoj беше распнат заради нас во времето на Понтиј
Пилат и страдаше и беше погребан.

И Кoj воскресна во третиот ден според Писмото.

И Кoj се вознесе на небесата и седи оддесно на
Отца.

И Кoj пак ќе дојде со слава да им суди на живите и
мртвите и Неговото Царство не ќе има крај.

И во Духот Свети, Господ, животворец, Кoj од Отца
исходи, Кoj со Отца и Сина е сопоклонуван и сославуван,
Кoj говорел преку пророците.

Во едната, света, соборна и апостолска Црква.

Исповедам едно крштение за отпуштање на
гревовите.

Го чекам воскресението на мртвите.

И животот во идниот век. Амин.

Откако ќе заврши читањето на Символот, Ѓаконот
возгласува:

Да стоиме добро, да стоиме со страв, да вни-
маваме, светиот принос во мир да го принесеме.

Народот: Милост мира, жертву хваленија.

Свештеникот: Благодатта на Господа наш Ијуса Христа, и љубовта на Бога и Отца, и заедницата на Светиот Дух, да бидат со сите вас. И го благословува Народот.

Народот: И со духом твојим.

Свештеникот ги подига обете раце и возгласува:

Горе да ги имаме срцата.

Народот: Имами ко Господу.

Свештеникот прекрстувајќи ги рацете на градите, се врти кон исток и возгласува:

Да му благодариме на Господа.

Народот: Достојно и праведно јест:

Свештеникот приклонет пред светата Трпеза го започнува светиот Принос, и ја кажува молитвата:

Достојно и праведно е да Те пееме, да Те благословуваме, да Те фалиме, Тебе да Ти благодариме, да Ти се поклонуваме на секое место на Твоето владеење. Зашто Ти Си Бог неискажлив, несфатлив, невидлив, недостиглив, Кој секогаш Си, на исти начин Си, Ти и единородниот Твој Син и Духот Твој Свет. Ти од небитие во битие нè преведе, и кога отпаднавме пак нè подигна, и не отстапи да правиш сè, додека на небо нас нè воведе и Твое-то идно Царство ни го дарува. За сето тоа Тебе Ти благодариме, и на единородниот Твој Син и Духот

Твој Свет, за сите знајни и незнајни, видливи и невидливи добри дела што ни се направени. Ти благодариме и за оваа Литургија, за која нè држеше достоини од нашите раце да ја примиш, иако пред Тебе стојат илјади Архангели и миријади Ангели, Херувими и Серафими, шестокрили, многуоки, кои лебдат, крилати.

По завршувањето на молитвата Свештеникот возгласува:

Победната песна пеејќи ја, воскликнувајќи, извикувајќи и говорејќи.

Народот: **Свјат, Свјат, Свјат Господ Саваот, исполн нево и земља слави Твојеја: осана во вишних, благословен грјадниј во имја Господње, осана во вишних.**

Свештеникот приклонет се моли:

Со овие блажени сили, Владико, човекољубче, и ние воскликнуваме и говориме: Свет Си и пресвет, Ти и единородниот Твој Син и Духот Твој Свет. Свет Си и пресвет и величествена е Твојата слава, Ти, Кој толку го возљуби Твојот свет, така што и Синот Твој единороден да го дадеш, за секој кој верува во Него да не погине, туку да има живот вечен. Кој доаѓајќи и исполнувајќи го сиот домострој за нас, во нокта во која беше предаден, подобро Самиот себе си се предаде за животот на светот, земајќи го лебот во Своите свети, и пречисти, и непорочни раце, благодареејќи, благослову-

вајќи, осветувајќи, прекршувајќи, им даде на светите Свои ученици и Апостоли велејќи:

Возглас: Земете, јадете, ова е моето тело, кое за вас се крши за отпуштање на гревовите.

Народот: **Ѓмин.**

Свештеникот: Пијте од неа сите, ова е крвта моја на Новиот Завет, која за вас и за мнозина се излева, за отпуштање на гревовите.

Народот: **Ѓмин.**

Свештеникот: Твои од Твоите Тебе принесувајќи Ти, за сите и за сè.

Народот: Тебе појем, Тебе благословим, Тебе благодарим, Господи, и молим Ти сја, Боже наш.

По ова Свештеникот и Ѓаконот кажуваат одредени молитви во олтарот, пред светата Трпеза. По завршувањето на молитвите:

Свештеникот: Особено за Пресветата, пречиста, преблагословена, славна Владичица наша, Богородица и секогашдјева Марија.

Народот: Достојно јест јако во истину блажити тја Богородицу, присноблаженнују и пренепорчнују и матер Бога нашего. Честњејшују херувим и славњејшују без сравненија серафим, без истљенија Бога Слова рождшују, сүштүју Богородицу тја величајем.

На Христовите и Богородичните празници, на ова место се пее ирмосот на деветтата песна од канонот на празникот.

Свештеникот: Најпрво, спомни го Господи, Архиепископот (или: Митрополитот, или: Епископот) наш (името), и дарувај го на светите Твои Цркви, во мир, цел, чесен, здрав, долгоденствен и правилно да управува со зборот на Твојата вистина.

Ѓаконот: И оние кои секој на ум ги има, и сите и сè.

Народот: **И всјех и всја.**

Свештеникот приклонет се моли:

Спомни го Господи овој град, (или: ова село, или: овој манастир) во којшто престојуваме, и секој град и земја, и оние кои со вера престојуваат во нив. Спомни ги Господи оние кои пловат, патуваат, боледуваат, страдаат, заробените и нивното спасение. Спомни ги Господи плодносите и добротворците во светите Твои Цркви, и оние кои се сеќаваат на сиромасите, и на сите нас испрати ни ја Твојата милост.

Возглас: И дај ни со една уста и едно срце, да го славиме и пееме, сечесното и великолепно име Твое, на Отца и Сина и Светиот Дух, сега и секогаш, и во вековите на вековите.

Народот: **Ѓмин.**

Свештеникот свртувајќи се кон Народот и благо-
словувајќи го, говори:

И да бидат милостите на великиот Бог и Спа-
сител наш Исус Христос, со сите вас.

Народот: И со духом твојим.

Ѓаконот: Откако ги спомнавме сите Светители,
пак и пак во мир на Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилуј.

За принесените и осветени чесни дарови на
Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилуј.

Та човекољубивиот Бог наш, примајќи ги на
светиот, и наднебесен, и мисловен Свој жртвеник
како мирис на духовно благоухание, да ни испрати
божествена благодат, и дар на Светиот Дух, да се
помолиме.

Народот: Господи помилуј.

Да нè избави од секаква скрб, гнев, опасност и
нужда, на Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилуј.

Заштити, спаси, помилувај и сочувај нè Боже
со Твојата благодат.

Народот: Господи помилуј.

Цел ден, совршен, свет, мирен и безгрешен, од
Господа молиме.

Народот: Подај Господи.

Ангел на мирот, верен водител, чувар на нашите души и тела, од Господа молиме.

Народот: Подај Господи.

Простување и отпуштање на нашите гревови и погрешки, од Господа молиме.

Народот: Подај Господи.

Добро и полезно за душите наши и мир на светот, од Господа молиме.

Народот: Подај Господи.

Останатото време од нашиот живот во мир и покајание да го завршиме, од Господа молиме.

Народот: Подај Господи.

Христијански крај на нашиот живот, безболезен, непосрамен, мирен и добар одговор на страшниот Христов суд, молиме.

Народот: Подај Господи.

Единство во верата и заедница на Светиот Дух измолувајќи, самите себе и едни на другите и сиот наш живот на Христа Бога да го предадеме.

Народот: Тебје Господи.

Свештеникот: И удостој нè Владико, со смелост и неосудно да смееме да Те повикуваме, Тебе небесниот Бог Отец и да говориме:

Народот:

Отче наш, Кој Си на небесата, да се свети името Твое, да дојде Царството Твое, да биде волјата Твоја, како на небото, така и на земјата. Лебот наш насүштен дај ни го денес, и отпушти ни ги долговите наши, како што и ние им ги отпуштаме на нашите должници, и не воведувај нè во искушение, но избави нè од лүкавиот.

Свештеникот: Зашто Твое е Царството, и силата, и славата на Отца, и Сина, и Светиот Дух, сега и секогаш, и во вековите на вековите.

Народот: **Амин.**

Свештеникот го благословува Народот: Мир на сите.

Народот: **И дүхови твојемү.**

Ѓаконот: Главите наши пред Господа да ги приклониме.

Народот: **Тебје Господи.**

Свештеникот: Со богатта, и милосрдието, и човекољубието на Твојот единороден Син со Кого Си благословен, со пресветиот, и благ, и животворен Твој Дух, сега и секогаш, и во вековите на вековите.

Народот: **Амин.**

Ѓаконот: Да внимаваме.

Свештеникот: Светињата на светите.

Народот: Једин свјат, једин Господ, Исус Христос,
во славу Бога Отца. Амин.

Веднаш после ова се пее причесниот, кој е одреден
по типикот.

Во недела: Хвалите Господа с небес, хвалите јего во
вишних. Алауја.

Свештеникот: Со страв Божји, вера и љубов,
пристапете.

Народот: Благословен грјадити во имја Господње, Бог
Господ и јависја нам.

Додека се причестуваат луѓето, Народот пее:

Тјело Христово примите, источника бесмртнаго
вкусите.

По завршувањето на причестувањето:

Свештеникот: Спаси го, Боже, Народот Твој и
благослови го Твоето наследство.

Народот: Видјехом свјет истиниј, пријахом Духа
небеснаго, обрјетохом вјеру истинију, нераздјелнеј
Троице поклањајемсја; Та во нас спасла јест.

На Господовите празници и на нивните одданија на
ова место се пее отпустителниот тропар на празникот.

Од Неделата на Пасха до одданието на празникот
се пее: Христос воскресе...

Свештеникот: Благословен е нашиот Бог (тивко),
постојано, сега и секогаш и во вековите на векови-
те (гласно).

Народот: Амин. Да исполњатсја уста наша хваленија твојего Господи, јако да појем славу твоју, јако сподобил јеси нас причаститисја, свјатим Твојим Божественим, безсмртним и животворјаштим Тајнам. Собљуди нас во Твојеј свјатини, вес ден поучатисја правдје Твојеј. Алиија. Алиија. Алиија.

Гаконот: Исправени! Примајќи ги божествените, свети, пречисти, бесмртни, небесни и животворни, страшни Христови Тајни, достоино да Му благодариме на Господа.

Народот: Господи помилуј.

Заштити, спаси, помилувај и сочувај нè Боже со Твојата благодат.

Народот: Господи помилуј.

Целиот ден, совршен, свет, мирен и безгрешен измолувајќи го, самите себе и едни на другите и сиот наш живот на Христа Бога да го предадеме.

Народот: Тебје Господи.

Свештеникот ја чита молитвата: Ти благодариме, Владико човекољубче, добротворе на нашите души, зашто и во настапувачкиов ден нè удостои со Твоите небесни и бесмртни Тајни. Исправи го нашиот пат, утврди нè сите во Твојот страв, сочувај го нашиот живот, осигурај ги нашите чекори, по молитвите и застапништвата на славната Богородица и секогашдјева Марија и на сите Светители Твои.

Возглас:

Зашто Ти си осветување наше, и Тебе слава ти вознесуваме на Отца, и Сина, и Светиот Дух, сега и секогаш, и во вековите на вековите.

Народот: Ѓмин.

Свештеникот вртејќи се кон Народот возгласува:

Со мир да излеземе.

Народот: О имени Господњи.

Ѓаконот: На Господа да се помолиме.

Народот: Господи помилуј.

Свештеникот излегува низ царските двери и свртен кон исток од амвонот ја чита:

ОДАМВОННАТА МОЛИТВА

Господи, Ти Кој ги благословуваш оние кои Те благословуваат, и Кој ги осветуваш оние кои на Тебе се надеваат, спаси го народот Твој и благослови го наследството Твое, полнотата на Црквата Твоја сочувај ја, освети ги оние кои ја љубат красотата на Твојот дом. Ти нив прослави ги, со божествената сила Твоја и не нè оставај нас кои се надеваме на Тебе. Мир на Твојот свет дарувај му, на Црквите Твои, на свештениците, војската и сиот народ Твој. Зашто секое добро давање и секој совршен дар е од горе, слегува од Тебе Отецот на светлината, и Тебе слава, и благодарност и поклонение Ти вознесуваме, на Отца и Сина и Светиот

Дух, сега и секогаш и во вековите на вековите.

Народот: **Амин. Буди имја Господње, благословено од ниње и до вјека. (три пати)**

Потоа, Ѓаконот од олтарот возгласува:

На Господа да се помолиме.

Народот: **Господи помилуј.**

Свештеникот од царските двери го благословува Народот и говори:

Благословот Господов и милоста Негова, да дојде на вас, по Неговата благодат и човекољубие, постојано, сега и секогаш, и во вековите на вековите.

Народот: **Амин.**

Свештеникот: Слава Тебе Боже, надеж наша, слава Тебе.

Народот: **Слава Отцу и Сину и Свјатому Духу, и ниње и присно и во вјеки вјеков. Амин. Господи помилуј, Господи помилуј, Господи помилуј, отче свјати благослови.**

Свештеникот дава Отпуст:

Ако е Недела или ден на Пасхалниот период: Кој воскресна од мртвите...

На Владичините празници пак, нивните карактеристични почетоци, а во останатите денови:

Христос вистинскиот Бог наш, по молитвите

на пречистата и пренепорочна света Мајка Негова, со силата на чесниот и животворен Крст, по застапништвата на чесните Бестелесни небесни сили, по молитвите на чесниот, славен Пророк, Претеча и Крстител Јован, (светителот на храмот ако е Пророк) светите славни и сефални Апостоли, (светителот на храмот ако е Апостол) светите Отци наши големи Јерарси и вселенски учители, (светителот на храмот ако е Јерарх) светиот Отец наш Јован Архиепископот константинополски Златоуст, светите славни и добропобедни Маченици, (светителот на храмот ако е Маченик) преподобните и богоносни Отци наши, (светителот на храмот ако е Преподобен) светите и праведни богоотци Јоаким и Ана, (светителот на денот) чиј спомен го празнуваме и на сите Светители, да нè помилува и спаси како добар и човекољубив.

Народот: **Ѓмин.**

По Отпустот на Божествената Литургија, Свештеникот застанат пред царските двери го разделува антидорот (нафората), говорејќи му на секого одделно:

Благословот Господов и милоста Негова да дојде на вас.

А на последниот му говори:

По Неговата благодат и човекољубие, постојано, сега и секогаш и во вековите на вековите.
Амин.

За време на разделувањето на антидорот (нафората), Народот може споро да псалга химна соодветна на празникот, катавасија, или полиелеен псалм или пак, типичниот 33-ти псалм. Може исто така да ги чита благодарствените молитви по причест.

По исполнувањето на химната, или на благодарствените молитви по причест, Свештеникот свртувајќи се кон исток, возгласува: По молитвите на светите Отци наши, Госпoде Исусе Христе Боже наш, помилуј нè. Народот: Амин; по што со благодарност на Бога за сè, излегува од олтарот.

Отпустителен тропар на свети Јован Златоуст гл.8-ми.

Од устата твоја, како светлината од огнот, заблиска благодат, вселената ја просветли, ризници на несреброљубие на светот му стекна, вистината на смиреномудрието нам ни ја покажа. Но, со твоите зборови воспитувајќи нè, отче Јоване Златоусте, моли го Христа Бога Словото, да ги спаси нашите души.

Слава... кондак гл.6-ти.

Од небесата си примил божествена благодат, и со твоите усни сите нè учиш да му се поклонуваме на едниот Бог во Троица, Јоване Златоусте, себлажени, преподобни, достоино те фалиме, зашто си наставник кој ги јавува божествените.

И сега и секогаш... **Богородичен гл.6-ти.**

Заштитништво на христијаните непосредно, посредништво кон Творецот незаменливо, не презирај ги молбените гласови на грешните, но притекни како Блага, напomoш, нам кои со вера те викаме. Побрзај на молитвата и поитај на молењата, Богородице секогаш заштитничке на оние кои те почитуваат.

или кондак гл. 4-ти.

Небо многусветло Црквата се покажа, просветлувајќи ги сите верни, во неа стоејќи повикуваме: Овој дом утврди го, Господи.

Крај
на Божествената Литургија на светиот Отец наш
Јован Златоуст